

วิจารณ์เรื่องสั้นในโครงการ “ ประกวดเรื่องสั้นส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ”

เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรื่อง โนราโรงครุ

ผู้แต่ง อัจฉราวุธ ไชยวรรณ

เหตุผลที่เลือกเรื่องนี้มาวิจารณ์ เพราะมีความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นทางภาคใต้และอยากทราบเหตุผลว่าทำไมเรื่อง โนราโรงครุ จึงชนะเลิศการประกวดในครั้งนี้ จึงนำมาวิจารณ์เพื่อจะได้ศึกษาเรื่องให้แจ่มแจ้ง โดยจะใช้ทฤษฎีการวิจารณ์แบบ Practical criticism ของ I.A Richards. มาเป็นหลักในการวิจารณ์ ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

เนื้อเรื่องย่อ

เจตเป็นลูกชายของฉ่อง ที่ป่วยเป็นเจ้าชายนิทราโดยไม่ทราบสาเหตุ ไปหาหมอ หมอก็บอกว่าไม่ได้เป็นอะไร แต่ชาวบ้านต่างรำลือกันว่า เขาถูก “คุณหมอ” อาจมีสาเหตุมาจากแม่ของเขาทำผิดครุผิดผีบรรพบุรุษ ต้องทำพิธีแก้โดยการนำโนราคณะของลุงเสรีมาแสดง เพื่อรักษาเจต

โนราโรงครุเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งทางภาคใต้ เกิดจากการบนบานสานกล่าว เนื่องจากลูกหลานเจ็บป่วย นำไปปรึกษากับหมอก็ไม่หาย จึงบนบานขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ตายายที่ล่วงลับไปแล้ว ให้มารักษาอาการเจ็บป่วยนั้นหรือเป็นการหาสาเหตุจากอาการเจ็บป่วย ลุงเสรีเป็นหัวหน้าคณะโนรา ที่รับขันหมากจากแม่ฉ่อง ที่นอนเป็นเจ้าชายนิทรา จนพบสาเหตุว่าเกิดจาก ตอนที่ทำพิธีไหว้คุณหมอ ไม่ได้เรียกให้แม่มาลีมาลา มารับของเช่นไหว้ท่านจิ้งโกรธ และลงโทษโดยการทำให้เจตกลายเป็นเจ้าชายนิทรา

เมื่อทราบสาเหตุแล้ว ฉ่องจึงให้คำมั่นสัญญาว่าจากนี้ไป เวลาทำพิธีคุณหมอจะเรียกให้แม่มาลีมาลา มารับของเช่นไหว้ทุกครั้ง แม่มาลีมาลาได้รับรู้แล้วจึง ทำให้เจตกลับมาเป็นเด็กหนุ่มปกติเช่นเดิม

โครงเรื่อง

เป็นเรื่องราวของครอบครัวหนึ่งทางภาคใต้ ทำพิธีคุณหมอแล้วไม่ได้เรียกแม่มาลีมาลา มารับของเช่นไหว้ ท่านจิ้งโกรธแล้วลงโทษเจตลูกชายของฉ่อง ให้ป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ นอนเป็นเจ้าชายนิทรา ไม่สามารถขยับเขยื้อนทำอะไรได้เลย ฉ่องจึงนำโนราคณะของลุงเสรี มาแสดงเพื่อรักษาหรือหาสาเหตุอาการเจ็บป่วยของลูกชาย เมื่อทราบสาเหตุแล้วจึงแก้ไขจนเจตกลับมาเป็นปกติเช่นเดิม

จากโครงเรื่องข้างต้นจะเห็นว่าผู้เขียนได้นำเสนอโครงเรื่องตามแนวคิดแบบสังคมนิยมคือมีความสมจริงเป็นอย่างมาก โนราโรงครุถือว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างหนึ่งของทางภาคใต้ ที่ยังคงรักษาสืบทอดกันมา

จนถึงปัจจุบัน ในเนื้อเรื่องผู้เขียนได้เล่ารายละเอียดต่างๆไว้เป็นอย่างดี อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมไว้อย่างชัดเจน ใช้ภาษาไทยกลางซึ่งทำให้ผู้อ่านไม่ว่าภาคไหนก็สามารถอ่านทำความเข้าใจได้โดยง่าย

การเปิดเรื่อง

ผู้เขียนใช้กลวิธีในการเปิดเรื่อง ด้วยการนำ บทสนทนาหนึ่งประโยคแล้วต่อด้วยเหตุการณ์สำคัญตอนหนึ่งมากล่าว คือ

“ ไม่มีอะไรครับ ”

หมอชราคนนั้นตอบอย่างหน้าตาย ทั้ง ๆ ที่ลูกของเธออาการสาหัสเช่นนี้ ชาวบ้านละแวกนั้นที่มายเยี่ยมเยียนเจต เด็กหนุ่มคนนั้นที่นอนแน่นิ่งรอวันตาย ต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า “ ถูกกุมหมอ ” ชะตากรรมของเขาถูกลิขิตด้วยบางสิ่งบางอย่างที่ไร้ตัวตนบนโลกใบนี้

เป็นตอนที่เจตป่วยแล้วแม่พาไปหาหมอที่โรงพยาบาลแต่หมอกับตอบว่า “ ไม่มีอะไรครับ ” จะเห็นว่าผู้เขียนได้สร้างความสงสัย ให้ผู้อ่านได้ถูกคิดตั้งแต่ประโยคแรกที่อ่าน ซึ่งเป็นกลวิธีในการดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการหยิบยกเอาเรื่องที่เหนือธรรมชาติ เรื่องที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ เรื่องที่ต้องอาศัยความเชื่อมากแล้ว ยิ่งทำให้เป็นที่น่าสนใจสำหรับนักอ่านที่มีความเชื่อเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การขึ้นต้นประโยคแรกแบบนี้ยิ่งทำให้ผู้อ่านอยากเข้าไปค้นหาคำตอบถึงสาเหตุของเหตุการณ์นี้มากยิ่งขึ้น

การผูกปม

การผูกปมของเรื่องเกิดจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับอมมนุษย์ เริ่มจากที่ฉิ่งแม่ของเจตทำพิธีไหว้กุมหมอ (การเซ่นไหว้บรรพบุรุษ) แล้วไม่ได้เรียกแม่มาลีมาลาให้มารับของเซ่นไหว้ ท่านจึงจึงน้อยใจจนโกรธ ทำให้เจตลูกชายของฉิ่งป่วยหนัก ไม่รู้สึกตัว ไปหาหมอก็กไม่หาย

จะเห็นว่าผู้เขียนได้ผูกปมปัญหาไว้อย่างชัดเจนทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย เป็นเนื้อหาที่ไม่ค่อยซับซ้อนจึงเหมาะสำหรับผู้อ่านทุกวัยที่สามารถอ่านหนังสือได้

การทวนเรื่อง

การทวนเรื่องจะเป็นตอนที่เจตมาอาการทรุดหนักตอนที่ทำพิธี เมื่อร่างทรงเข้าทรงเต็มตัวแล้ว ซึ่งการทำพิธีแทนที่จะทำให้เจตอาการดีขึ้นแต่ไม่เลย ฉิ่งเริ่มเห็นท่าไม่ดีจึงเข้าไปกราบแทบเท้าร่างทรงแล้วพูดขึ้นว่า “ พ่อ แม่ทำไมลูกฉันถึงเป็นอย่างนี้ ” จึงได้รู้ถึงสาเหตุที่นำไปสู่การคลายปมต่อไป

ตามหลักของเรื่องสั้นแล้ว ไม่ควรจะดำเนินเรื่องให้ยืดเยื้อยาวไปเพราะจะกลายเป็นนิยาย อีกทั้งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายได้ ผู้เขียนจึงไม่ได้ใส่ฉากของการทวนเรื่องไว้มากนัก แต่จะใส่บ้างเพื่อให้เรื่องไม่จบง่ายจนเกินไป ผู้เขียนพยายามสร้างเรื่องให้สมจริง ไม่ให้เป็นเรื่องแต่งมากจนเกินไป เป็นต้น

จุดสุดยอด

จุดสุดยอดของเรื่องเป็นตอนที่แม่ทนเห็นอาการของลูกชายไม่ไหว จนต้องถามร่างทรงเพื่อหาสาเหตุ จึงได้รู้ถึงสาเหตุที่ลูกชายป่วยมาจนถึงทุกวันนี้ และหาวิธีแก้ไขต่อไป

เมื่อปัญหาเดินทางมาถึงจุดสุดยอดแล้ว จึงได้เฉลยให้รู้ถึงสาเหตุของปัญหา ซึ่งตรงนี้ได้รับการวิจารณ์จากคณะกรรมการตัดสินว่า เรื่องจบง่าย และเร็วเกินไป ปัญหาดำเนินมาอย่างยาวนาน พอจะจบปัญหา กลับจบง่าย ๆ แต่ทั้งนี้ก็ได้เป็นผลเสียต่อเรื่องมากเท่าไร เพราะเนื้อเรื่องยังดำเนินต่อไปได้อย่างสมบูรณ์แบบ แก้ปัญหาได้ตรงจุด ซึ่งแสดงถึงภูมิปัญญาของผู้เขียนว่ามีความรู้ต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นอย่างดี

การคลายปม

การคลายปมของเรื่อง คือ ตอนที่ร่างทรงพูดถึงสาเหตุที่เจตต้องป่วยแล้วต้องได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งตอนที่แสดงถึงการคลี่คลายปม คือ

“ทำไมไม่ให้กูกินบ้าง กูนี้แม่มาลีมาลา พวกมึงไม่เคยเรียกให้กูกินของเช่นไหว้ที่พวกมึงตั้งถวายเลย” ร่างทรงตอบเสียงสั้นครี้อด้วยอาการกริ้วโกรธ

“ฉันขอโทษ ขอขมาแม่มาลีมาลา ลูกไม่รู้จริง ๆ เดียวลูกจะเรียกให้กินทุกปีเลยนะแม่” แม่ต้องตอบด้วยความรู้สึกผิด น้ำตาค่อย ๆ หลั่งรินอาบสองแก้มเธอ.....

ตอนนี้แสดงถึงการคลี่คลายปมได้อย่างสมเหตุสมผล เพราะทุก ๆ อย่างที่เกิดขึ้นย่อมมีเหตุผลเสมอ เมื่อแม่ต้องได้รู้สาเหตุที่ลูกชายป่วยแล้ว จึงนำมาสู่การแก้ปัญหาจนทำให้ปัญหาคคลี่คลายไปได้โดยดี

การปิดเรื่อง

ผู้แต่งใช้กลวิธีในการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม คือ การปิดเรื่องด้วยความสุข ความสุขในเรื่องนี้ คือ เจตลูกชายของฉ่องที่หายจากอาการป่วย กลับมามีชีวิตปกติเหมือนเดิมอีกครั้ง เป็นฉากที่สร้างความประทับใจให้ผู้อ่าน จากการประสบความสำเร็จของฉ่องและทุกคนที่พยายามช่วยชีวิตคนหนึ่งคนให้ฟื้นกลับคืนมาได้ และจบเรื่องด้วยการบอกถึงวิถีชีวิตของเจตในตอนที่เป็นปกติเช่นเดิม

จากโครงเรื่องที่สมจริงจึงทำให้เป็นจุดดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน และทำให้เป็นที่พอใจของกรรมการ จึงทำให้เรื่องสั้น เรื่อง โนราโรงครู ได้รับรางวัลชนะเลิศในโครงการ ประกวดเรื่องสั้นส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กลวิธีในการดำเนินเรื่อง

ผู้เขียนใช้กลวิธีในการดำเนินเรื่องด้วยการยกเหตุการณ์สำคัญตอนหนึ่งแล้วมาเล่าย้อนหลังเพื่ออธิบายเหตุการณ์ข้างต้นว่าเกิดอะไรขึ้นกับตัวละครบ้าง โดยให้ผู้เขียนเป็นคนเล่าเรื่อง จะใช้เหตุการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ อาจใช้ทศนทนามาแทรกบ้างเพื่อไม่ให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายจากการบรรยายจนเกินไป เช่น “เสร็จแล้วโนราโรงครู” ชาวบ้านพูดขึ้นด้วยความดีใจ

“ขอบคุณนะพี่หลวง” แม่ของเจตกล่าวด้วยความปลื้มปิติซึ่งน้ำใจของพ่อแม่พี่น้องคนบ้านเราที่มาช่วยกัน

แทนที่จะใช้การบรรยาย มาเล่าเรื่องราวสร้างโนราโรงครูเสร็จแล้ว ก็ใช้บทสนทนา มาเล่า ยิ่งทำให้น่าอ่านยิ่งขึ้น เพราะเมื่อมีบทสนทนาบางครั้งผู้อ่านอาจออกเสียงตามสถานการณ์ที่ปรากฏจึงทำให้อ่านเกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์ได้ในบางช่วง

ผู้แต่งได้แบ่ง เนื้อเรื่องออกเป็นตอน ๆ ทั้งหมด ๖ ตอน คือ ๑. ชายนิทรา ๒. ลางร้าย ๓. โรงโนรา ๔. พิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ ๕. ครูหมอโนรา และ ๖. ปาฏิหาริย์ จากชื่อตอนแต่ละตอนก็ยังสามารถทำให้อ่านสามารถเดาเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ ได้ เพราะแต่ละชื่อล้วนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเหตุการณ์ในแต่ละตอนได้เป็นอย่างดี เช่น ตอนที่หนึ่ง เจ้าชายนิทรา ก็จะเล่าถึงเจต ที่นอนแน่นิ่งอยู่บนเสื่อ ไม่สามารถขยับเขยื้อน แม้แต่ลืมตาก็ไม่สามารถทำได้

การดำเนินเรื่องเป็นตอน ๆ เช่นนี้ ยิ่งเป็นการสร้างความสนใจให้อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะไม่ต้องอ่านเนื้อเรื่องที่ยาวเหยียดรวดเดียวจบ แต่มีการแบ่งตอนเพื่อให้อ่านได้หยุดพักหากเหนื่อยล้าจากการอ่านหนังสือ เพื่อให้สามารถอ่านบทต่อไปได้อย่างตั้งใจ และสนุกสนานเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือ

ตัวละคร

ตามหลักทั่วไปของเรื่องสั้นจะมีตัวละครไม่มากเหมือนนวนิยาย ซึ่งในเรื่องสั้นเรื่องนี้ก็มีตัวละครไม่มาก ถูกต้องตามหลักการเขียนเรื่องสั้น ตัวละครเอกของเรื่องจะมีเพียงสองคน คือ เจตกับฉ่อง ส่วนตัวละครประกอบก็จะมี ลุงเสริญ ยายชวน คณะโนรา ชาวบ้าน โดยลักษณะนิสัยของตัวละครต่าง ๆ มีดังนี้

เจต เป็นตัวละครเอกของเรื่อง ถึงแม้จะไม่ค่อยมีบทบาทมากนักเพราะในเรื่องเขาป่วย นอนซมเป็น เจ้าชายนิทราไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่เขามักจะถูกกล่าวถึงมากที่สุด เพราะในเรื่องจะกล่าวถึงการหาสาเหตุอาการเจ็บป่วยของเขา เพื่อหาทางรักษาต่อไป แต่ก็มีบางตอนที่สามารถบ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของเจตได้ เช่น ตัวอย่างตอนต่อไปนี้

“ แม่ แม่ เจตรักแม่นะ ”

คำแรกที่เจตเอื้อนเอ่ยด้วยน้ำตาลันเอ่อ สองมือพนมก้มลงกราบแทบเท้าของแม่ด้วยความซาบซึ้งถึงพระคุณบุพการี

เป็นฉากตอนที่เจตฟื้นจากการเจ็บป่วย จากฉากตอนนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของเจตว่า เป็นคนที่มีความกตัญญู รักแม่ แสดงให้เห็นว่า ตลอดระยะเวลาที่เขาป่วยเขาได้เห็นความรักของแม่ที่มีต่อเขา และซาบซึ้งในบุญคุณของแม่มาก ดังนั้นคำแรกที่เขาเปล่งออกมาจึงเป็นคำว่ารักแม่และสิ่งแรกที่เขาทำก็คือการแสดงความรักต่อแม่ผู้ให้กำเนิด

และอีกหนึ่งตัวอย่างที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของเจตได้เป็นอย่างดี คือ

“ เจตกลับมาเป็นเจตคนเดิมที่มีพลังกำลังของคนหนุ่มเต็มเปี่ยม ยามราตรีเจตจะออกไปกรีดยาง กลางวันจะทำไร่และออกเลหาปลาเลี้ยงชีพ..... ”

จากฉากนี้บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของเจต ว่าเขา เป็นคนที่ขยันขันแข็ง รู้จักทำมาหากิน และมีความชำนาญในเรื่องการหาเลี้ยงชีพ ถึงขนาดที่สามารถออกเลหาปลาได้

ซึ่งแต่ละฉากที่กล่าวมานับได้ว่าผู้เขียนได้ใส่ใจถึงลักษณะนิสัยและวิถีความเป็นอยู่ของตัวละครได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักตัวละครมากขึ้น เมื่อได้รู้จักตัวละครแล้วก็จะทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะนิสัยของตัวละครออกมาได้ ยิ่งทำให้การอ่านเรื่องสั้นเรื่องนี้เข้าใจและสนุกมากขึ้น

ฉ่อง เป็นตัวละครเอกอีกหนึ่งตัวที่ไม่กล่าวถึงไม่ได้ เพราะนับได้ว่าแม่ฉ่องเป็นตัวละครที่ถูกกล่าวถึงมากไม่น้อยไปกว่าเจต อีกทั้งยังมีบทบาทมากกว่าเจตเพราะต้องดูแลและหาวิธีรักษาเจต

ฉ่องเป็นตัวละครที่มีจิตใจเมตตาปราณี รักลูกของตนมาก ถึงแม้ลูกจะป่วยไม่สามารถทำมาหากินช่วยเหลืออะไรเขาไม่ได้ เขาก็ยังรักลูกและมีความหวังเสมอว่าจะให้ลูกของเขาหายจากอาการเจ็บป่วย จนต้องทำทุกวิธีทางเพื่อให้ลูกหายหาย เมื่อฟังทางหมอไม่ได้เขาจึงลองเชื่อตามที่ชาวบ้านแนะนำ และลองทำพิธีกรรมท้องถิ่น คือ โนราโรงครุ ฉากที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของเขา เช่น

“หายแล้วลูกรัก เจต ลูกแม่”

แม่นั้นแสนดีใจและคิดถึงแก้วตาดวงใจที่สุด

“แม่แทบจะขาดใจแล้วรู้ไหม” หยาดน้ำตาแห่งความสุขหลังรินอาบสองแก้มของแม่ฉ่อง

ลุงเสริญ ยายช้วน คณะโนราและชาวบ้าน เป็นตัวละครประกอบที่ทำให้เรื่องสมจริงขึ้น ลุงเสริญเป็นหัวหน้าคณะโนราที่มีหน้าที่นำคณะมาแสดงที่บ้านแม่ฉ่อง ยายช้วน เป็นร่างทรงเพื่อบอกกล่าวสาเหตุของอาการเจ็บป่วย คณะโนรา มีหน้าที่แสดงเพื่อรักษาเจต ส่วนชาวบ้านก็มีหน้าที่ ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แม่ฉ่อง

จากตัวละครประกอบต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความรักสามัคคีกันของคนในหมู่บ้าน เมื่อมีใครเดือดร้อนก็ต้องพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน และมีความเชื่อไปในทางเดียวกัน จึงทำให้สามารถพ้นจากอุปสรรคปัญหาไปได้

ฉาก

ฉากและสถานที่ที่ปรากฏในเรื่อง จะมี บ้านแม่ฉ่องและโรงพยาบาล ส่วนฉากที่โดดเด่น คือฉากการแสดงโนรา ซึ่งผู้เขียนได้อธิบายไว้อย่างชัดเจน เช่น

“วันนี้ที่ลานกว้างหน้าบ้านของเต็มไปด้วยชาวบ้าน บ้างถือจอบขุดหลุมปักเสา บ้างแบกไม้ใหญ่บนบ่าอย่างมูมานะ หญิงสาวชาวบ้านจะหาใบเตยมาเย็บเป็นกระแซงไว้ตั้งคลุมหลังคาเพิงหมาแหงน นัยว่าเพื่อระลึกถึงแม่ศรีมาลาตอนที่ถูกลอยแพไปกลางทะเล พวกเขาจะสร้างโรงพิธีเป็นลักษณะเป็นโรงสี่เหลี่ยม โดยซีกที่โนราแต่งตัวปล่อยโล่งมีม่านกั้น ทิศตะวันออกมีเครื่องเช่นเป็นบายศรี ดอกไม้ ธูปเทียน ”

จากฉากนี้จะเห็นว่าผู้แต่งได้อธิบาย ลักษณะของพิธีการแสดงโนราไว้อย่างชัดเจนว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพยายามถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นทางภาคใต้ออกมา ให้ผู้อ่านได้สัมผัส เข้าใจ

และเห็นภาพตามสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ อีกทั้งยังเป็นการยังเป็นการเน้นย้ำถึงจุดประสงค์ของการเขียน เรื่องสั้นนี้ด้วย คือการเขียนเพื่อส่งประกวดในโครงการ “ ประมวลเรื่องสั้นส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ” เรื่องสั้นเรื่องนี้จึงเหมาะสมที่ได้รับรางวัล ชนะเลิศ การประกวดในโครงการนี้ เพราะมีฉากที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่เสมอ

สารัตถะ

สำหรับสารัตถะหรือแก่นเรื่องของเรื่องโนราโรงครู ในที่นี้ได้หยิบยกสารัตถะที่เด่นชัดในเรื่องมาวิจารณ์สองหัวข้อ คือ เรื่องความเชื่อและพิธีกรรม

ความเชื่อ ในเรื่องจะเห็นว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นถึงอิทธิพลของความเชื่อ ที่ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้แต่ก็ยังทำให้ให้บุคคลยังมีความเชื่อและมีการสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ความเชื่อที่ปรากฏเด่นชัดจะเป็นความเชื่อในเรื่อง ผี คือผีบรรพบุรุษ ซึ่งผีที่เป็นปัญหาของเรื่องนี้ คือ แม่มาลีมาลา และผู้อ่านได้เพิ่มเหตุผลมาสนับสนุนความเชื่อนี้โดยการ สร้างฉากที่แม่พาไปหาหมอ ทั้ง ๆ ที่เจตปวยหนัก ไม่สามารถยับยั้งตัวได้ แต่หมอก็ยังตอบว่า “ ไม่มีอะไรครับ ” ดังนั้นสิ่งที่เป็นที่พึ่งเดียวของฉ่องในตอนนั้น คือ การนำโนรามาแสดงเพื่อรักษาลูก ซึ่งพิธีการแสดงโนรานี้เกิดจากการมีความเชื่อว่าจะทำให้รู้ถึงสาเหตุและสามารถรักษาอาการเจ็บป่วยของลูกได้ และยังตอนจบผู้เขียนได้แสดงให้เห็นผลของความเชื่อที่ประสบความสำเร็จแล้ว ยิ่งเป็นการเพิ่มอิทธิพลทางด้านความเชื่อให้กับผู้อ่านมากขึ้นไปด้วย

พิธีกรรม เวลาถึงฉากที่เป็นพิธีกรรมจะเห็นว่า ผู้เขียนได้อธิบายเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรมไว้อย่างละเอียด ชัดเจน ตั้งแต่การจัดสถานที่ การแต่งกาย เครื่องดนตรีที่ใช้ บทที่ใช้ในการทำพิธี ฯ ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นไปพร้อมกัน

ตัวอย่าง บท “ ซาครูหมอ ”

“ ลูซี่ ร้อยปีย่ามีความเจ็บไข้ ความชั่วอย่าเข้าใกล้ ความไข้ให้ไกลกาย ลูกหลานยกย่างไปข้างหน้า ตายตามไปช่วยรักษา ลูกหลานจะไปทำไร่ ให้ข้าวงามได้เทียมปลายป่า เจ้าทองแส้แท้ ดีแะกะดีเคียวไม่เกี่ยวเอา ข้าวงามได้เทียมภูเขา ได้เมล็ดเจ็ดเกวียน ”

เมื่อยกบทร้องมาผู้เขียนก็ได้อธิบาย ต่อว่า บทร้องข้างต้น เป็นการบูชาครูหมอตายายโนราและขออวยพรให้แก่ลูกหลานทุกคนจงมีความสุข ซึ่งทุกขั้นตอนผู้เขียนได้อธิบายไว้อย่างละเอียด แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนี้เป็นอย่างดี จึงสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นต้น

การประเมินค่า

ด้านความเชื่อ ความเชื่อที่ปรากฏในเรื่องจะเป็นความเชื่อเกี่ยวกับ สิ่งที่ไม่มองเห็นคือ เรื่องผีบรรพบุรุษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจุบันถึงแม้จะมีการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย อาจจะเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อของบุคคลไปบ้างแล้ว แต่ก็ยังมีบางกลุ่มคนที่มีความคิดความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องผีอยู่ แม้จะ

เป็นสิ่งที่ไม่เห็นและไม่สามารถพิสูจน์ได้ แต่ก็มักจะมีเหตุผลต่าง ๆ มาสนับสนุนความเชื่ออยู่เสมอ เช่น ที่ เจตป่วยก็เพราะไม่ยอมเรียกแม่มาลีมาลากินของเช่นไหว้ เมื่อฉ้องได้ให้คำมั่นสัญญาว่าต่อไปจะเรียกเสมอ เมื่อทำพิธีกรรมคুমหมอ เจตก็หายจากอาการป่วย เป็นต้น

ด้านความรัก ความรักในที่ปรากฏในเรื่อง คือ ความรักระหว่างแม่กับลูก คือ ฉ้องกับเจต เพราะ ความรักทางสายเลือดของทั้งสองจึงทำให้พวกเขาผ่านพ้นอุปสรรคปัญหามาได้ และ ความรักสามัคคีกันของคน ในหมู่บ้าน จากที่ได้อ่านแล้วทำให้เห็นว่าผู้คนในหมู่บ้านของเจต มีความรักสามัคคีกัน เห็นได้จากตอนที่ จะ แสดงโนรา ชาวบ้านต่างก็มาช่วยเหลือแม่ฉ้องเป็นอย่างดี เป็นต้น

ด้านสังคมและวัฒนธรรม วัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่อง คือ การแสดงโนราโรงครู ซึ่งผู้เขียนได้ ถ่ายทอดออกมาเป็นอย่างดี พยายามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว และไม่ให้ลืม พิธีดั้งเดิมที่สืบทอดกันมา ส่วนทางด้านสังคมก็จะเห็นว่าสังคมที่เจตอยู่เป็นสังคมที่ยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อยู่ ซึ่งต่างกับสังคมในเมืองที่ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน

ด้านวรรณศิลป์ คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ที่ปรากฏในเรื่องจะมีอยู่มากมาย แต่ที่เด่นชัดจะเป็นเรื่อง ของการใช้ภาษา จะเห็นว่าผู้เขียนได้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีการพรรณนา การบรรยาย อธิบาย แล้วแต่บริบท ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและรู้สึกสนุกกับการอ่าน และมีการ ใช้การเปรียบเทียบ การใช้สัญลักษณ์ เช่น การใช้ นก กบ แทนความเป็นอิสระ เป็นต้น

“ โนราโรงครู ” นับได้ว่าเป็นเรื่องสั้นที่เขียนได้ครบและถูกหลักของการเขียนเรื่องสั้นเป็นอย่างดี อีกทั้งยังส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด มีความรู้ข้อคิดสอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องอย่าง มากมาย นอกจากผู้อ่านจะได้ความบันเทิงแล้วจะได้ซึมซับวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคใต้ไปด้วย เหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้เรื่องสั้นเรื่องนี้ ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดในโครงการ “ ประกวดเรื่องสั้นส่งเสริม วัฒนธรรมท้องถิ่น ” เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘